

2026/1810

27.7.2026

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2026/1810 VAN DE COMMISSIE

van 24 juli 2026

tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 wat betreft de toevoeging van de stoffen ketoconazool, midazolam en sevofluraan, en van Verordening (EG) nr. 1950/2006 wat betreft de schrapping van de stoffen digoxine, dorzolamide, griseofulvine, imipramine, ketoconazool, fenytoïne en ticarcilline

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG ⁽¹⁾, en met name artikel 115, lid 5,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 van de Commissie ⁽²⁾ is een lijst vastgesteld van stoffen die essentieel zijn voor de behandeling van paardachtigen of die klinische toegevoegde waarde bieden in vergelijking met andere beschikbare behandelingsmogelijkheden voor paardachtigen en waarvoor de wachttijd voor paardachtigen zes maanden bedraagt.
- (2) Op grond van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 kan een stof alleen als een “essentiële stof” worden beschouwd als er geen bevredigend alternatief voor de behandeling of diagnose van een indicatie beschikbaar is en de aandoening, indien zij niet wordt behandeld, onnodig lijden bij het dier zou veroorzaken. Een stof kan alleen als een “stof die klinische toegevoegde waarde biedt” worden beschouwd als zij een klinisch relevant voordeel biedt dat op verbeterde werkzaamheid of veiligheid berust of in belangrijke mate aan de behandeling of het stellen van de diagnose bijdraagt. Dit kan onder meer het resultaat zijn van verschillende werkingsmechanismen, verschillende farmacokinetische of farmacodynamische profielen, een verschillende behandelingsduur of verschillende wijzen van toediening.
- (3) Sinds de vaststelling van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 is nieuwe informatie beschikbaar gekomen waaruit blijkt dat griseofulvine, ketoconazool, midazolam, rifampicine en sevofluraan kunnen voldoen aan de criteria voor essentiële stoffen of klinische toegevoegde waarde kunnen bieden in vergelijking met andere beschikbare behandelingsmogelijkheden voor paardachtigen bij gebruik voor specifieke indicaties.
- (4) De Commissie heeft het Europees Geneesmiddelenbureau (“het Bureau”) overeenkomstig artikel 141, lid 1, punt f), van Verordening (EU) 2019/6 verzocht ⁽³⁾ die informatie te onderzoeken en richtsnoeren te verstrekken. In zijn daaruit voortvloeiende richtsnoeren ⁽⁴⁾ heeft het Bureau geconcludeerd dat de stoffen griseofulvine, ketoconazool, midazolam en sevofluraan als essentieel kunnen worden beschouwd of klinische toegevoegde waarde kunnen bieden in vergelijking met andere beschikbare behandelingsmogelijkheden voor paardachtigen wanneer zij voor de voorgestelde indicaties worden gebruikt.
- (5) In het kader van het verzoek van de Commissie heeft het Bureau ook beoordeeld of een wachttijd van zes maanden voldoende zou zijn voor paardachtigen die worden behandeld met de stoffen die essentieel zijn bevonden of worden geacht klinische toegevoegde waarde te bieden voor de voorgestelde indicaties. Het Bureau kon niet uitsluiten dat

⁽¹⁾ PB L 4 van 7.1.2019, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>.

⁽²⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 van de Commissie van 19 mei 2025 tot vaststelling van een lijst van stoffen die essentieel zijn voor de behandeling van paardachtigen of die klinische toegevoegde waarde bieden in vergelijking met andere beschikbare behandelingsmogelijkheden voor paardachtigen en waarvoor de wachttijd voor paardachtigen zes maanden bedraagt en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1950/2006 (PB L, 2025/901, 20.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/901/oj).

⁽³⁾ Ares(2025)10199539, <https://link.europa.eu/p4F9hp>.

⁽⁴⁾ Richtsnoeren op grond van artikel 141, lid 1, punt f), van Verordening (EU) 2019/6 betreffende diergeneesmiddelen met betrekking tot vijf stoffen die niet zijn opgenomen in Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 van de Commissie (EMA/CVMP/382370/2025, 16 april 2026).

griseofulvine en ketoconazool risico's opleveren als zij worden gebruikt voor alle of sommige van de voor elk van die stoffen voorgestelde indicaties, zelfs als een wachttijd van zes maanden in acht wordt genomen. Het wetenschappelijk advies van het Bureau ⁽⁵⁾, dat als basis diende voor Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901, kwam tot soortgelijke conclusies met betrekking tot digoxine, dorzolamide, imipramine en fenytoïne.

- (6) Verordening (EG) nr. 1950/2006 van de Commissie ⁽⁶⁾ blijft van toepassing tot en met 21 mei 2027. Om een hoog niveau van consumentenveiligheid te handhaven, is het passend het gebruik van die stoffen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1950/2006 te beëindigen.
- (7) Bij Uitvoeringsverordening (EU) 2022/1255 van de Commissie ⁽⁷⁾ is de klasse carboxypenicillinen voorbehouden voor de behandeling van bepaalde infecties bij de mens. Het gebruik van de stof ticarcilline bij dieren is daarom in de Unie niet toegestaan. Aangezien Verordening (EG) nr. 1950/2006 van toepassing is tot en met 21 mei 2027 en om de betrokken bevoegde autoriteiten, dierenartsen, houders van dieren en marktdeelnemers rechtszekerheid te bieden, moet die stof uit de lijst in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1950/2006 worden geschrapt.
- (8) Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 en Verordening (EG) nr. 1950/2006 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (9) Om risico's voor de veiligheid van de consument te vermijden, de beschikbaarheid van geneesmiddelen voor voedselproducerende paardachtigen te vergroten en onnodig lijden van die dieren te voorkomen, moet deze verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
- (10) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor diergeneesmiddelen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901

De bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2025/901 wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Wijziging van Verordening (EG) nr. 1950/2006

De vermeldingen voor de stoffen digoxine, dorzolamide, griseofulvine, imipramine, ketoconazool, fenytoïne en ticarcilline in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1950/2006 worden geschrapt.

⁽⁵⁾ Wetenschappelijk advies op grond van artikel 115, lid 5, van Verordening (EU) 2019/6 met het oog op de vaststelling van een lijst van stoffen die essentieel zijn voor de behandeling van paardachtigen of die klinische toegevoegde waarde bieden in vergelijking met andere beschikbare behandelingsmogelijkheden voor paardachtigen en waarvoor de wachttijd voor paardachtigen zes maanden bedraagt (EMA/CVMP/159047/2023, 18 juli 2024).

⁽⁶⁾ Verordening (EG) nr. 1950/2006 van de Commissie van 13 december 2006 tot vaststelling, overeenkomstig Richtlijn 2001/82/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik, van een lijst van stoffen die essentieel zijn voor de behandeling van paardachtigen en van stoffen die klinische meerwaarde bieden (PB L 367 van 22.12.2006, blz. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1950/oj>).

⁽⁷⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2022/1255 van de Commissie van 19 juli 2022 tot aanwijzing van antimicrobiële stoffen of groepen van antimicrobiële stoffen die zijn voorbehouden voor de behandeling van bepaalde infecties bij de mens, overeenkomstig Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 191 van 20.7.2022, blz. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1255/oj>).

Artikel 3

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 24 juli 2026.

Voor de Commissie

De voorzitter

Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

Groepen stoffen

I. Anesthetica

Werkzame stof ⁽¹⁾	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Oxybuprocaine ^a	Lokale topicale anesthesie van de ogen	Niet bekend	Uitgebreide klinische ervaring
Prilocaine ^b	Lokale topicale anesthesie voorafgaand aan intraveneuze injectie of katheterisatie	Lidocaïne	In specifieke preparaten (eutectisch mengsel van lokale anesthetica), voor topicale toepassing op de huid; kan worden gebruikt om het uitvoeren van intraveneuze injecties of katheterisaties te vergemakkelijken
Sevofluraan ^b	Inductie van anesthesie door middel van een masker bij veulens	Isofluraan	Beter geschikt voor inductie door middel van een masker aangezien het minder scherp is dan het alternatief

(¹) Met een "a" aangeduide werkzame stoffen zijn essentiële stoffen. Met een "b" aangeduide stoffen zijn stoffen die klinische toegevoegde waarde bieden.

II. Analgetica

Werkzame stof ⁽¹⁾	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Bromfenac ^b	Behandeling van uveïtis en oogontsteking	Systemische niet-steroïde anti-inflammatoire geneesmiddelen (NSAID's) (bv. flunixin); topicaal (oculair) ketorolac	Het gebruik van topicale NSAID's kan leiden tot minder ongemak bij patiënten, een geringere postoperatieve ontstekingsreactie, de preventie van miosis en verbetering van de gezichtsscherpte in de vroege postoperatieve periode
Fentanyl ^b	Multimodale aanpak van aandoeningen met acute matige tot ernstige pijn	Butorfanol, morfine	Biedt betere analgesie dan bepaalde andere opioïden en kan bij ernstige pijn worden toegepast; de waarde van dit middel is erkend voor gebruik bij een multimodale aanpak
Ketorolac ^b	Behandeling van pijn en ontstekingen van het oog	Systemische behandeling met NSAID's (bv. flunixin)	Geformuleerd voor lokaal aanbrengen
Methocarbamol ^b	Voor gebruik in behandelprotocollen voor ernstige, pijnlijke spierspasmen of aandoeningen die gepaard gaan met ernstige spierontsteking	Systemische NSAID's (bv. flunixin)	Sterke verslapping van skeletspieren; specifieke werking op de interneuronen van het ruggenmerg om acute spasmen van skeletspieren te verminderen zonder een gelijktijdige verandering van de spiertonus te veroorzaken
Morfine ^b	Analgesie	Butorfanol, fentanyl	Sterkere werking dan andere analgetica
Triamcinolonacetonide ^b	Behandeling van gewrichtsontstekingen	Methylprednisolon	Minder schadelijke effecten op het metabolisme van kraakbeen

III. Antimicrobiële stoffen

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
I. Antibiotica			
Amikacine ^b	Behandeling van sepsis bij paarden en veulens	Gentamicine, ceftiofur	Gunstiger veiligheidsprofiel bij het doeldier
Azitromycine ^b	Behandeling van infecties met voor azitromycine gevoelige <i>Rhodococcus equi</i>	Claritromycine, erytromycine, gamitromycine, tulatromycine, doxycycline	Klinische toegevoegde waarde bij gevallen van infectie met <i>Rhodococcus equi</i> bij veulens die succesvol kunnen worden behandeld met dit middel als monotherapie, of in combinatie met doxycycline
Claritromycine ^b	Behandeling van infecties met voor claritromycine gevoelige <i>Rhodococcus equi</i>	Azitromycine, erytromycine, gamitromycine, tulatromycine, doxycycline	In vitro is claritromycine beter werkzaam tegen <i>Rhodococcus equi</i> dan erytromycine of azitromycine; bij gebruik van dit middel worden hogere concentraties bereikt in alveolaire macrofagen en in de vloeistof die het longepitheel bedekt, dan bij gebruik van erytromycine of azitromycine, hoewel de halfwaardetijd korter is
Fusidinezuur ^b	Topicale behandeling van ooginfecties die worden veroorzaakt door grampositieve bacteriën die gevoelig zijn voor fusidinezuur	Ofloxacin, moxifloxacin	Breedspectrumantibioticum voor de behandeling van infecties met grampositieve bacteriën; middel van eerste keus bij oppervlakkige, ongecompliceerde corneale ulcera en acute conjunctivitis bij paarden
Moxifloxacin ^b	Topicale behandeling van uitwendige ooginfecties die worden veroorzaakt door grampositieve kokken, gramnegatieve, atypische en anaerobe bacteriën zoals <i>Pseudomonas aeruginosa</i> , die gevoelig zijn voor moxifloxacin	Ofloxacin	Gunstig farmacokinetisch profiel; werkingsspectrum van dit middel omvat grampositieve kokken en anaerobe bacteriën met mogelijke resistentie tegen andere chinolonen
Ofloxacin ^b	Behandeling van uitwendige ooginfecties die worden veroorzaakt door grampositieve en gramnegatieve micro-organismen die gevoelig zijn voor ofloxacin	Moxifloxacin	Klinische ervaring; dringt door in het gehele hoornvlies tot aan de voorste oogkamer
Polymyxine B ^b	Behandeling van bacteriële keratitis, topische toepassing	Ofloxacin, moxifloxacin	Werkzaam alternatief voor systemische behandelingen; ander werkingsmechanisme dan alternatieve middelen voor topische toepassing

Werkzame stof (1)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
II. Antimycotica			
Amfotericine B ^a	Behandeling van schimmelinfecties van de longen, systemisch gebruik	Niet bekend	Behandeling van eerste keus
Ketoconazool ^b	Ondersteunende therapie bij de behandeling van luchtzakmycose, topicale toepassing	Enilconazool	Minder irriterend dan het alternatief; geformuleerd voor lokaal aanbrengen
Miconazool ^b	Behandeling van schimmelinfecties van het oog	Natamycine, nystatine, voriconazool	Breed werkingsspectrum; in vergelijking met andere topicale antimycotica veroorzaakt miconazool minder irritatie
Nystatine ^b	Behandeling van schimmel- en gistinfecties van de ogen of voortplantingsorganen	Miconazool	Behandeling van eerste keus bij gistinfecties
Voriconazool ^b	Behandeling van schimmelkeratitis, topicale toepassing	Miconazool	Breed werkingsspectrum

III. Antivirale middelen

Aciclovir ^b	Behandeling van infecties met een equin herpesvirus die vaak gepaard gaan met complicaties, uitsluitend voor topicale toepassing	Ganciclovir	Behandeling van eerste keus bij oogzweren waarbij verdenking op een viraal pathogeen bestaat
Ganciclovir ^b	Behandeling van infecties met een equin herpesvirus die vaak gepaard gaan met complicaties, topicale toepassing	Aciclovir, valaciclovir	Zeer veel bewijs voor de behandeling van verschillende virustypen die herpesinfecties veroorzaken
Valaciclovir ^b	Behandeling van infecties met een equin herpesvirus, orale toepassing	Aciclovir	Beter farmacokinetisch profiel en een andere toedieningsweg

IV. Stoffen bij aandoeningen van de luchtwegen

Werkzame stof (1)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Ambroxol ^b	Stimuleren van de afscheiding van surfactant bij premature veulens	Steroïden, broomhexine, dembexine, overbrengen van surfactant afkomstig van een gezonde donor	Klinische voorkeursoptie bij premature veulens

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Fluticason ^b	Voor de behandeling via inhalatie van allergische longziekten met inbegrip van milde tot matig ernstige gevallen van equine astma en subtypen daarvan	Beclomethason	Inhalatie van dit middel leidt tot minder bijnierschorsonderdrukking en een sneller herstel na beëindiging van de behandeling, en heeft vanwege de beperkte systemische absorptie minder systemische bijwerkingen dan systemische behandeling met corticosteroïden; met name geïndiceerd voor de behandeling van milde tot matig ernstige astma en van ernstige refractaire astma en ook voor langdurige onderhoudsbehandeling
Ipratropiumbromide ^b	Als luchtwegverwijder bij paarden met milde tot matig ernstige astma	Clenbuterol	Anticholinergische werking, te gebruiken als alternatief voor β -agonisten
Oxymetazoline ^b	Behandeling van neusoedeem	Fenylefrine	α -Adrenoceptoragonist met sterk vasoconstrictieve eigenschappen en een langere werkingsduur
Fenylefrine ^b	Behandeling van neusoedeem	Oxymetazoline	Vermindert de noodzaak tot het plaatsen van neuscanules tijdens het bijkomen uit anesthesie

V. Stoffen voor cardiologische toepassingen

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Amiodaron ^b	De systemische en orale behandeling van atriumfibrilleren, supraventriculaire en ventriculaire tachycardiën	Kinidinesulfaat/-gluconaat, sotalol, verapamil	Ander werkingsmechanisme: klasse III anti-aritmicum
Propafenon ^b	Behandeling van ventriculaire tachycardie en ventriculaire tachyarritmie	Kinidinesulfaat/-gluconaat	Ander werkingsmechanisme: natriumkanalblokker die de prikkelbaarheid van het hart vermindert
Quinapril ^a	Behandeling van hartfalen; cardiovasculaire bescherming bij paarden met atriumfibrilleren (AF) of mitralisinsufficiëntie (MR)	Niet bekend	Ander werkingsmechanisme: angiotensine-converterend-enzymremmer (ACE-remmer)
Kinidinesulfaat/-gluconaat ^b	Behandeling van hartritmestoornissen	Amiodaron, sotalol, verapamil	Behandeling van eerste keus bij atriumfibrilleren

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Sotalol ^b	De langdurige behandeling van hartritmestoornissen	Amiodaron, kinidinesulfaat/-gluconaat	Geschikter voor paarden die een langdurige behandeling met anti-aritmica nodig hebben; minder ongewenste effecten dan bij gebruik van amiodaron
Verapamil ^b	Behandeling van supraventriculaire aritmieën	Amiodaron, kinidinesulfaat/-gluconaat, sotalol	Ander werkingsmechanisme: calciumkanaalblokker

VI. Stoffen voor diagnostische procedures

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Bariumsulfaat ^a	Verbetering van het in beeld brengen van het maagdarmkanaal bij röntgenonderzoeken	Niet bekend	Er bestaan geen alternatieven om het maagdarmkanaal bij röntgenonderzoeken beter in beeld te brengen
Fluoresceïne ^b	Voor het stellen van de diagnose keratitis of corneaal ulcus, topicale toepassing	Bengaals rood	Diagnosticum van eerste keus wanneer daarna een viruscultuur nodig is
Iohexol ^a	Contrastmiddel voor röntgenonderzoeken van de lagere urinewegen en voor artrografie, myelografie, sino- of fistulografie en dacryocystografie	Niet bekend	Niet-ionisch, in water oplosbaar contrastmiddel
Fenylefrine ^a	Voor het diagnosticeren van equine dysautonomie (grass sickness)	Niet bekend	Als aanvulling bij het diagnosticeren van polyneuropathie bij equine dysautonomie
Bengaals rood ^b	Voor het stellen van de diagnose keratitis of corneaal ulcus, topicale toepassing	Fluoresceïne	Diagnosticum van eerste keus bij het diagnosticeren van keratitis/oogzweren
Thyreotropine vrijmakend hormoon (TRH) ^a	Voor het diagnosticeren van dysfunctie van het pars intermedia van de hypofyse	Niet bekend	Geen goede alternatieven voor het diagnosticeren van dysfunctie van het pars intermedia van de hypofyse

VII. Stoffen bij aandoeningen van het maagdarmkanaal

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Metoclopramide ^b	Behandeling van postoperatieve ileus	Intraveneuze vochttoediening, pijnstillers (bv. flunixin), lidocaïne	Prokineticum
Misoprostol ^b	Behandeling van maagzweren in het klierrijke gedeelte van de maag en van colitis	Omeprazol, sucralfaat	Betere werkzaamheid dan omeprazol bij de behandeling van maagzweren in het klierrijke gedeelte van de maag bij paarden
Fenylefrine ^a	Behandeling van milt-nierbandkoliek	Niet bekend	Klinische waarde bij de succesvolle behandeling van milt-nierbandkoliek; veroorzaakt een samentrekking van de milt die dosisafhankelijk is
Ranitidine ^b	Behandeling van maagzweren bij ernstig zieke neonaten, voor intraveneus gebruik	Omeprazool	Intraveneuze toediening zorgt voor klinische toegevoegde waarde in vergelijking met andere, oraal toe te dienen middelen voor de behandeling van maagzweren
Sucralfaat ^b	Behandeling en preventie van maagzweren bij paarden	Omeprazool	Ander werkingsmechanisme (mucosa-adherentie) dan omeprazol waardoor laesies fysiek worden gestabiliseerd

VIII. Stoffen bij stofwisselingsstoornissen

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Insuline ^b	Als hulpmiddel bij de behandeling van hyperlipidemie die niet reageert op glucosetherapie of de behandeling van ernstige hyperlipidemie, gebruik in combinatie met glucose en andere therapieën Het diagnosticeren van stofwisselingsstoornissen (bv. insulineresistentie bij het equine metabool syndroom of dysfunctie van het pars intermedia van de hypofyse)	Heparine met een laag molecuulgewicht kan bij hyperlipidemie worden gebruikt	De klinische voorkeursoptie is insuline

IX. Stoffen bij aandoeningen van het bewegingsapparaat

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Atracurium ^b	Inductie van spierverslapping tijdens algehele anesthesie	Cisatracurium, guaifenesine	Zorgt voor klinische toegevoegde waarde bij paarden onder algehele anesthesie wanneer sterkere spierverslapping noodzakelijk is, zoals bij oogoperaties, bepaalde orthopedische reconstructies en wanneer toegang diep in de buikholte nodig is
Cisatracurium ^b	Inductie van spierverslapping tijdens algehele anesthesie	Atracurium, guaifenesine	Zorgt voor klinische toegevoegde waarde bij paarden onder algehele anesthesie wanneer sterkere spierverslapping noodzakelijk is, zoals bij oogoperaties, bepaalde orthopedische reconstructies en wanneer toegang diep in de buikholte nodig is
Dantroleennatrium ^b	De preventie van rabdomyolyse Behandeling van maligne hyperthermie tijdens anesthesie	NSAID's, intraveneuze vloeistoffen, vitamine E/ seleen	Preventieve werking door remming van de afgifte van calcium uit het sarcoplasmisch reticulum waardoor de excitatie-contractiekoppeling in spieren wordt verminderd
Edrofonium ^a	Opheffen van de effecten van spierverslapping door atracurium	Niet bekend	Cholinesteraseremmer, essentieel voor de opheffing van een neuromusculaire blokkade; van alle cholinesteraseremmers heeft edrofonium de minste bijwerkingen bij paarden
Guaifenesine ^b	De inductie en het onderhouden van algehele anesthesie in veldomstandigheden	Atracurium, cisatracurium	Met name geïndiceerd bij veldomstandigheden (niet-ziekenhuisomstandigheden) wanneer anesthesie nodig kan zijn; doordat dit middel minder cardiorespiratoire depressie veroorzaakt, wordt veilige anesthesie bij afwezigheid van geavanceerde monitoringapparatuur en mechanische beademing vergemakkelijkt

X. Stoffen bij aandoeningen van het zenuwstelsel

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Diazepam ^a	Kortwerkend anticonvulsivum voor de behandeling van insulsten	Niet bekend	Tweede generatie anticonvulsivum
Midazolam ^a	Kortwerkend anticonvulsivum voor de behandeling van insulsten	Niet bekend	Tweede generatie anticonvulsivum

XI. Stoffen voor oogheelkundige toepassingen

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Acetazolamide ^b	Behandeling van glaucoom, orale toepassing	Fenylefrine	Het werkingsmechanisme als koolzuuranhydraseremmer
Cyclopentolaat ^b	Mydriaticum	Atropine, fenylefrine	Veroorzaakt sterke pupilverwijding zonder effecten op de traanproductie, intraoculaire druk, functie van het maagdarmkanaal (d.w.z. peristaltiek of fecesproductie) of de hartslag
Cyclosporine A ^b	Behandeling van auto-immuunziekten van het oog	Topicale steroiden	Immunosuppressief effect door remming van de proliferatie van T-lymfocyten en door vermindering van de expressie van cytokine-genen
Fenylefrine ^b	Behandeling van glaucoom en tranende ogen (epifora)	Atropine en tropicamide	Veroorzaakt geen (of nauwelijks) verhoging van de intra-oculaire druk
Synefrine ^b	Behandeling van de oogslimvliezen voor een decongestief effect	Fenylefrine, tetryzoline	Snel optredend lokaal effect; versterkt de weefselpenetratie van lokale behandelingen en zorgt zo voor een synergistisch effect met bv. lokale antimicrobiële therapie
Tetryzoline ^b	Behandeling van de oogslimvliezen voor een decongestief effect	Fenylefrine, synefrine	Snel optredend lokaal effect
Timololmaleaat ^b	Behandeling van glaucoom, topicale toepassing	Acetazolamide	Timololmaleaat heeft als niet-selectieve β -adrenerge receptorblokker een specifiek werkingsmechanisme waardoor het van groot therapeutisch belang is bij de behandeling van glaucoom
Triamcinolonacetonide ^b	Behandeling van recidiverende uveïtis bij gevallen die niet reageren op andere behandelingen	Atropine, tropicamide	Doeltreffend bij de behandeling van milde gevallen die niet reageren op andere behandelingen
Tropicamide ^b	Behandeling van recidiverende uveïtis	Atropine, cyclopentolaat, triamcinolonacetonide	Snel optredende werking

XII. Stoffen voor sedatie en premedicatie (en antagonisten)

Werkzame stof ⁽¹⁾	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Acepromazine ^b	Bij een multimodale aanpak van sedatie en premedicatie in combinatie met andere sedativa	Detomidine, romifidine, xylazine, diazepam	Het werkingsmechanisme van acepromazine en de unieke sederende werking ervan kunnen niet worden verkregen met sedativa van de groep $\alpha 2$ -agonisten of benzodiazepinen
Atipamezool ^a	Opheffen van de effecten van $\alpha 2$ -agonisten	Niet bekend	Gebruikt voor de opheffing van sederende en analgetische effecten en van ongunstige cardiovasculaire reacties
Dexmedetomidine ^b	Sedatie of algehele anesthesie als onderdeel van protocollen voor anesthesie die geheel of gedeeltelijk uit intraveneuze anesthetica bestaat	Detomidine, romifidine, xylazine, diazepam	De meest selectieve $\alpha 2$ -agonist; korte halfwaardetijd en snelle redistributie wat het middel bij uitstek geschikt maakt voor gebruik via continue infusie
Diazepam ^b	Premedicatie en inductie van anesthesie, milde sedatie met minimale cardiovasculaire en respiratoire bijwerkingen	Acepromazine, detomidine, romifidine, xylazine	Het werkingsmechanisme (op de γ -aminoboterzurreceptor (GABA-receptor)) zorgt voor een unieke sedatie zonder cardiorespiratoire depressie die niet kan worden verkregen met sedativa van de groep $\alpha 2$ -agonisten (detomidine, romifidine en xylazine) of acepromazine
Midazolam ^b	Premedicatie en inductie van anesthesie, milde sedatie met minimale cardiovasculaire en respiratoire bijwerkingen	Acepromazine, detomidine, romifidine, xylazine	Het werkingsmechanisme (op de GABA-receptor) zorgt voor een unieke sedatie zonder cardiorespiratoire depressie die niet kan worden verkregen met sedativa van de groep $\alpha 2$ -agonisten (detomidine, romifidine en xylazine) of acepromazine
Flumazenil ^a	Intraveneus toe te dienen benzodiazepineantagonist ter opheffing van de effecten van benzodiazepinen tijdens het bijkomen uit totaal intraveneuze anesthesie (TIVA)	Niet bekend	Competitieve benzodiazepineantagonist die de binding van benzodiazepinen aan de GABA-receptor remt
Naloxon ^a	Opheffing van de werking van opiaten tijdens noodsituaties	Niet bekend	Geen alternatieven beschikbaar
Propofol ^b	Inductie van anesthesie bij veulens, intraveneuze toediening	Isofluraan	Verbetering, in vergelijking met inhalatieanesthesie, van de cardiovasculaire stabiliteit en de kwaliteit van het bijkomen uit anesthesie bij veulens

XIII. Stoffen bij systemische aandoeningen

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Allopurinol ^b	Neonatale ischemie-reperfusieschade	Vitamine E	Ander werkingsmechanisme dan vitamine E bij de remming van de vorming van reactieve zuurstofcomponenten (ROS)
Dalteparine ^b	Antistollingsmiddel	Heparine	Een afname van de molecuulgrootte gaat gepaard met een afname van het trombineremmend effect, maar omgekeerd met een toename van de remming van factor Xa vergeleken met ongefractioneerde heparine
Dobutamine ^b	Behandeling van hypotensie tijdens algehele anesthesie	Efedrine	Eerstelijns geneesmiddel voor de behandeling van hypotensie tijdens anesthesie bij volwassen paardachtigen
Dopamine ^a	Alleen te gebruiken als onderdeel van een behandelprotocol voor acuut nierletsel/nierfalen	Niet bekend	Er is gebleken dat bij gezonde paarden die bij bewustzijn zijn, lage doses van dit middel verwijding van de niervaten, een toename van de doorbloeding van de nieren en een verhoogde urineproductie veroorzaken zonder dat hierbij systemische cardiovasculaire effecten optreden
Efedrine ^b	Behandeling van hypotensie tijdens algehele anesthesie	Dobutamine	Wordt gebruikt bij de behandeling van hypotensie van volwassen paardachtigen tijdens anesthesie wanneer dobutamine niet werkzaam blijkt. Ander werkingsmechanisme dan dobutamine met een directer effect op de contractiliteit van het hart
Gesuccinyleerde gelatine ^b	Voor de behandeling van langdurige hypovolemie als gevolg van aandoeningen zoals hypoalbuminemie	Kristalloïde oplossingen	In vergelijking met kristalloïden zijn colloïden grotere moleculen die daardoor langer in de intravasculaire ruimte blijven wat een voordeel is bij het corrigeren van hypovolemie bv. als gevolg van hypoalbuminemie
Glycopyrrolaat ^b	Behandeling en preventie van bradycardie	Atropine	Minimale centrale effecten; geschikt voor paarden bij bewustzijn, voor en na anesthesie
Noradrenaline/norepinefrine ^b	Behandeling van vroege fase van sepsische shock Ondersteuning van het cardiovasculair functioneren van ernstig zieke veulens	Dobutamine, dopamine	Bij verzwakte (zieke) veulens is noradrenaline doorgaans de enige catecholamine die werkzaam is bij de behandeling van hypotensie

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Vasopressine ^b	Behandeling van cardiovasculaire collaps bij veulens en volwassen paarden	Epinefrine, dopamine, dobutamine	Alternatief bij gevallen waar de standaard catecholaminerge behandelingen met dopamine, dobutamine en epinefrine niet werkzaam zijn of gepotentieerd moeten worden om de vaattonus te herstellen bij refractaire vasodilatatoire shock

XIV. Stoffen voor de behandeling van tumoren

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Imiquimod ^a	Behandeling van sarcoïden	Niet bekend	Huidig onderzoek duidt erop dat sarcoïden bij paardachtigen (equine sarcoïden) het gevolg kunnen zijn van een complexe interactie, met inbegrip van een storing van het immuunsysteem van de gastheer

XV. Diversen

Werkzame stof (¹)	Indicaties	Alternatieven	Toelichting van het gebruik/specifieke voordelen
Cetirizine ^b	Behandeling van aandoeningen waarbij een antihistaminicum noodzakelijk wordt geacht	Chloorfenamine	Tweede generatie histamine H1-receptor inverseagonisten zijn alternatieven die minder bijwerkingen op het centrale zenuwstelsel hebben (sederende bijwerkingen)
Domperidon ^b	Behandeling van agalactie/dysgalactie bij merries	Sulpiride	Sulpiride kan de afscheiding van prolactine stimuleren in gevallen waar sprake is van dopaminerge remming
Sulpiride ^b	Behandeling van agalactie/dysgalactie bij merries	Domperidon	Sulpiride kan de afscheiding van prolactine stimuleren in gevallen waar sprake is van dopaminerge remming